

raade burde ske en Koncentration, vil jeg gerne sige, at det, hvorvidt Standardisering, Specialisering og Koncentration kan hjælpe Industrien, er naturligvis et Spørgsmaal, der altid bør overvejes. Da Talen her særlig er om Tekstilindustrien, vil jeg minde om, at i denne Industri har vi oplevet en Koncentration, der ikke var af det gode. Det er muligt, at vort lille Land har en saadan Størrelse, at det er heldigt, at Papirfabrikker, Sukkerfabrikker o. s. v. koncentrerer, og det er jo ogsaa saaledes, at ikke enhver By her i Landet kan have sit Skibsværft, det har vi Erfaring for. Men med Hensyn til Tekstilindustrien synes jeg, at Erfaringen gaar i Retning af, at en for stærk Koncentration virker modsat det ønskelige. I Krigens Tid har vi oplevet, at visse Virksomheder, store, gode, gamle, velkonsoliderede Virksomheder, indenfor Tekstilindustrien blev sammensluttet, ikke af industrielle, ikke af nationaløkonomiske Grunde, men af børstekniske Grunde, og at disse Sammenslutninger førte til Resultater, der var lig dem, som Faraos magre Køer oplevede, da de opaad de fede Køer og ikke blev federe derved. Erfaringerne i saa Henseende skulde, synes jeg, opfordre til at være varsomme med Sammenslutning. I Almindelighed gælder det vistnok om en Mængde Virksomheder her i Landet, at de sundeste og bedste og de, der har den største Modstandskraft netop i Krisetider, er de mindre og mellemstore. Nu kan man vel henvise til, at en Mængde Tekstilfabrikker omkring i Landet laver de samme Varer, og man kunde da sige, at hvis disse Virksomheder sammendroges, forenedes, vilde Fabrikationen blive billigere. Jeg vil da pege paa, at hvis man ved Anvendelse af mere moderne Maskiner, der producerer mere og kræver mindre Betjening, og ved Hjælp af Koncentration vil søge at bringe Driftsudgifterne ned, saa vil man ved noget saadant i hvert Fald ikke opnaa at bøde paa Arbejdsløsheden; det at beskæftige færre Arbejdere er ikke just Problemet i dette Øjeblik. Det ærede 14de tingvalgte Medlem nævnte meget rigtigt, at af samfundsmæssige Grunde er Koncentration ikke altid tilraadelig. Men jeg vil gaa videre og sige, at jeg tror heller ikke, den er tilraadelig af økonomiske Grunde. Jeg tror, at den billigere og sunde Drift, den, der holder bedst, er den, der følger af, at Virksomhederne har et i Forhold til vort Lands Størrelse passende Omfang.

Tvede: Som det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) udtalte, bemærkede jeg udtrykkelig, at jeg af samfundsmæssige Hensyn ikke mente det heldigt i Almindelighed at komme ind paa Koncentration. Naar jeg nævnte Spørgsmaalet, var det, fordi der i Betænkningen fra Industriudvalget er peget paa, at man muligt ad den Vej kunde hjælpe den ved Krisen nødstedte Industri. Jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at selve Tekstilfabrikantforeningens Formands Underskrift findes under denne Betænkning. Det var derfor, jeg tillod mig at føre det frem, og fordi vi ved, at der ved anden Løjlighed af Staten er ydet Hjælp, uden at dette har kostet Statskassen noget.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Der er ikke mere paa Dagsordenen.

Jeg skal ansætte et nyt Møde til i Dag Kl. 2³⁵, med følgende Dagsorden:

Eventuelt: Anden Behandling af:

Forslag til Lov om midlertidige Ændringer i og Tilføjelser til Toldloven af 29. Marts 1924.

Mødet hævet Kl. 2³⁰.

40de Møde.

Lørdag den 19. December Kl. 2³⁵.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Anden Behandling af Forslag til Lov om midlertidige Ændringer i og Tilføjelser til Toldloven af 29. Marts 1924.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 657).